

180

Z Á K O N N Á R O D N E J R A D Y S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

z 11. júla 1995

o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

P R V Á Č A S Ť

K O N A N I E O O B N O V E E V I D E N C I E N I E K T O R Ý C H P O Z E M K O V A P R Á V N Y C H V Z Ť A H O V K N I M

§ 1

(1) V konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len „konanie“) sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len „register“).

(2) Predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou,¹⁾ ktoré nie sú evidované podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií²⁾ (ďalej len „pozemok“), ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

(3) Katastrálny úrad [§ 3 ods. 2 písm. a)] vyberie na konanie určený operát.³⁾

§ 2

(1) Katastrálne územia, v ktorých sa v príslušnom kalendárnom roku uskutoční konanie, uvedú sa v harmonograme konaní (ďalej len „harmonogram“).

(2) Harmonogram (odsek 1) schvaľuje na návrh Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) a Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“).

§ 3

(1) Na účely konania sa katastrálne územia členia na katastrálne územia, v ktorých

- a) operát pozemkového katastra sa zjednotil s operátom pozemkovej knihy,
- b) operát pozemkového katastra sa nezjednotil s operátom pozemkovej knihy, ale údaje v nich uvedené možno identifikovať,
- c) operát pozemkového katastra sa nezjednotil s operátom pozemkovej knihy a údaje v nich uvedené nemožno identifikovať,
- d) operát vyhotovený na základe komasácie nepotvrdil súd, ale účastníci komasačného konania vstúpili do držby,
- e) operát pozemkovej knihy nie je k dispozícii.

(2) Vecne príslušným správnym orgánom na konanie (ďalej len „správny orgán“) v katastrálnych územiach

- a) uvedených v odseku 1 písm. a) a b) je katastrálny úrad,⁴⁾
- b) uvedených v odseku 1 písm. c) až e) je pozemkový úrad.⁵⁾

§ 4

(1) Správny orgán zriaďuje pre každú obec komisiu na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len „komisia“).⁶⁾

(2) Komisia

- a) spolupracuje so štátnymi orgánmi a s účastníkmi konania⁷⁾ pri príprave a pri organizačnom zabezpečení zostavenia registra,
- b) zabezpečuje a zhromažďuje podklady potrebné na zostavenie registra a na rozhodnutie správneho orgánu podľa § 11 a 12,
- c) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona.

(3) Komisia má sedem členov. Za členov komisie vysiela po jednom zástupcovi zo svojich zamestnancov katastrálny úrad, pozemkový úrad a Slovenský pozemkový fond (ďalej len „fond“); ak ide o lesné pozemky, aj štátna organizácia lesného hospodárstva. Jedným členom komisie je zástupca vyslaný obcou. Ďalších troch členov komisie určí s ich súhlasom správny orgán (§ 3 ods. 2) na návrh obce z vlastníkov

¹⁾ § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností v Slovenskej republike.

²⁾ § 5 ods. 1 písm. a) a b) a § 49 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb.

³⁾ Napríklad § 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb.

⁴⁾ § 10 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb.

⁵⁾ § 5 a 32 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 187/1993 Z. z. (úplné znenie č. 12/1994 Z. z.).

⁶⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

pozemkov a nájomcov, prípadne z držiteľov pozemkov. Predsedom komisie je člen vyslaný obcou.

(4) Prvé zasadnutie komisie zvoláva správny orgán. Komisia na prvom zasadnutí schváli svoj rokovací poriadok.

(5) Činnosť komisie organizačne a materiálne zabezpečuje obec.

(6) Komisia zaniká zápisom údajov registra do katastra nehnuteľnosti (§ 7 ods. 4).

§ 5

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,⁸⁾ ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy.⁹⁾

(2) Konanie sa uskutočňuje pre každú obec. Ak obec tvorí viac katastrálnych území, register sa zostavuje osobitne pre každé katastrálne územie.

(3) Konanie sa začína na podnet správneho orgánu.

(4) Konanie sa začína dňom vyvesenia oznámenia správneho orgánu o jeho začatí¹⁰⁾ na vhodnom mieste v obci (jej časti); toto oznámenie bude vyvesené až do schválenia registra.

(5) V oznámení podľa odseku 4 správny orgán vyzve nájomcov pozemkov alebo iné oprávnené osoby,¹¹⁾ aby v lehote určenej v oznámení poskytli údaje o pozemkoch v ich užívaní a o právnych vzťahoch k nim, ktoré sú im známe z doterajšieho vyporiadania právnych vzťahov k týmto pozemkom podľa osobitných predpisov.¹²⁾ Nájomcom a iným oprávneným osobám sa oznámenie doručí do vlastných rúk.

(6) V oznámení podľa odseku 4 sa uverejní aj určený operát, uvedie sa časový postup konania a určí sa lehota na predkladanie listín o právnych vzťahoch k pozemkom, ktoré nepredložia osoby uvedené v odseku 5.

(7) Správny orgán uvedie v oznámení podľa odseku 4 aj poučenie o možnosti podať návrh na konanie podľa § 11 ods. 1.

§ 6

(1) Podklady potrebné na zostavenie registra sa zisťujú z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu,³⁾ z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci.

(2) Správny orgán zabezpečí zostavenie návrhu registra na základe údajov zistených podľa odseku 1 a ďalších podkladov. Priebeh hraníc pozemkov v prírode sa spravidla nezisťuje.

§ 7

(1) Správny orgán uverejní návrh registra na 30 dní na verejné nahliadnutie na obvyklom mieste v obci (jej časti) spolu s poučením o možnosti podať námietky. Komisia súčasne doručí do vlastných rúk každému účastníkovi, ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo je známe, výpis z návrhu registra týkajúci sa pozemkov, ktoré sú podľa zistených údajov v jeho vlastníctve alebo v správe,¹³⁾ spolu s poučením o možnosti podať námietky. Neznámych vlastníkov a vlastníkov, ktorých miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe, zastupuje fond; komisia doručí fondu výpis z návrhu registra.

(2) Námietky (odsek 1) s ich odôvodnením možno podať komisii

- a) do 15 dní odo dňa doručenia výpisu z návrhu registra,
- b) do 30 dní odo dňa uverejnenia návrhu registra, ak ide o neznámych vlastníkov alebo účastníkov konania, ktorým výpis z návrhu registra nebolo možné doručiť, lebo ich pobyt alebo sídlo nie je známe.

(3) Námietky posúdi komisia, ktorá si môže vyžiadať svedecké výpovede osôb oboznámených s miestnymi pomermi, a so svojim stanoviskom ich súborne predloží správne orgánu na rozhodnutie. Správny orgán po rozhodnutí o námietkach register schváli, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak. Rozhodnutie o schválení registra je konečné. Na námietky podané po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 2 a na námietky, ktoré neobsahujú odôvodnenie, komisia neprihliadne. Komisia písomne oboznámi s výsledkom riešenia námietky toho, kto námietku podal.

⁸⁾ Zákon č. 71/1967 Zb.

⁹⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ § 18 ods. 2 a § 26 zákona č. 71/1967 Zb.

¹¹⁾ § 4 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb.

¹²⁾ Napríklad zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastnických vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení zákona č. 42/1992 Zb., zákona č. 93/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 186/1993 Z. z. (úplné znenie č. 11/1994 Z. z.), zákon č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadani majetkových nárokov v družstvách v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 297/1992 Zb., zákona č. 496/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z., zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení zákona č. 92/1992 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., ústavného zákona č. 541/1992 Zb., zákona č. 544/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 17/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 172/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 60/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 172/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 244/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 369/1994 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z.

¹³⁾ Napríklad § 34 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb., § 11 zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení zákona č. 229/1991 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 183/1993 Z. z. (úplné znenie č. 14/1994 Z. z.), zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

(4) Schválený register je verejná listina, na ktorej základe katastrálny úrad zapíše údaje registra do katastra nehnuteľností.¹⁴⁾

§ 8

(1) Register sa skladá z určeného operátu, zo súboru ďalších geodetických informácií a zo súboru ďalších popisných informácií o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, najmä zo

- a) súpisu pozemkov, ktoré boli predmetom konania,
- b) súpisu pozemkov, ktorých vlastníak a jeho miesto trvalého pobytu alebo sídlo sú známe,
- c) súpisu pozemkov, ktorých vlastníak je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe,
- d) súpisu pozemkov, ktorých vlastníak nie je známy.

(2) Súčasťou registra je aj rozhodnutie o jeho schválení.

(3) Podrobnejšie vymedzenie náležitostí registra a jeho technického zostavenia, ako aj podmienky na výber určeného operátu upraví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá úrad po dohode s ministerstvom.

§ 9

Trovy konania, ktoré vznikli správneému orgánu alebo inému štátnemu orgánu, znášajú tieto orgány. Trovy, ktoré v konaní vznikli účastníkovi konania, znáša účastník konania.

§ 10

(1) Finančné zabezpečenie nákladov konania je súčasťou harmonogramu (§ 2 ods. 1).

(2) Na finančné zabezpečenie nákladov konania je každý účastník konania povinný zaplatiť 100 Sk.

(3) Okrem sumy uvedenej v odseku 2 je vlastníak pozemku (§ 1 ods. 2) povinný zaplatiť

- a) 100 Sk za každých začatých 5 000 m², ak ide o pozemky, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo ktoré doň patria¹⁵⁾ (ďalej len „poľnohospodársky pozemok“) alebo ktoré tvoria lesný pôdny fond¹⁶⁾ (ďalej len „lesný pozemok“), nachádzajúce sa mimo zastavaného územia obce¹⁷⁾ a majú výmeru väčšiu ako 5 000 m²,
- b) 100 Sk za každých začatých 400 m², ak ide o stavebné pozemky¹⁸⁾ alebo pozemky, ktoré sa nachádzajú v zastavanom území obce¹⁷⁾ a majú výmeru väčšiu ako 400 m².

(4) Ak vlastníak pozemku nie je známy alebo nie je známe miesto jeho trvalého pobytu alebo sídlo, na finančné zabezpečenie nákladov konania podľa odseku 2 prispieva fond, ktorý na úhradu týchto nákladov prihladne v zmluve o nájme týchto pozemkov.

(5) Správny orgán použije príspevky podľa odsekov 2 a 3 na účely konania v súlade s harmonogramom, pričom najmenej 50 % týchto prostriedkov poskytne obci na zabezpečenie činnosti komisie.

(6) Na finančné zabezpečenie nákladov konania môže prispieť aj fond vo výške určenej jeho rozpočtom na príslušný kalendárny rok.

§ 11

(1) Správny orgán na návrh účastníka konania (ďalej len „navrhovateľ“) rozhodnutím potvrdí, že navrhovateľ nadobudol vlastníctvo k pozemku vydržaním, ak sú splnené podmienky ustanovené týmto zákonom. Účastníkom konania je aj dedič oprávneného držiteľa.

(2) Správny orgán v rozhodnutí podľa odseku 1 uvedie deň, ktorým navrhovateľ nadobudol vlastníctvo k pozemku vydržaním.

(3) Návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1 možno podať len na účely konania a najneskôr s podaním námietok (§ 7 ods. 2).

(4) Návrh musí obsahovať skutočnosti o splnení podmienok vydržania ustanovených osobitným predpisom,¹⁹⁾ pričom

- a) navrhovateľ si môže započítať aj čas pred účinnosťou osobitného predpisu,²⁰⁾
- b) prekážkou vydržania podľa tohto zákona nie je, ak pozemok bol v užívaní poľnohospodárskej organizácie alebo lesnej organizácie podľa skorších predpisov alebo ak je pozemok v čase podania návrhu v nájme.²¹⁾

(5) Navrhovateľ pripojí k návrhu dôkazy, ktoré má k dispozícii, alebo označí iné dôkazy, ktoré sú mu známe.

(6) Komisia posúdi návrh rovnako, ako ustanovuje § 7 ods. 3; so svojím stanoviskom a s priloženými dôkazmi predloží návrhy správneému orgánu na rozhodnutie.

(7) Pri rozhodovaní podľa odseku 1 sa nepoužijú ustanovenia osobitného predpisu.²²⁾

(8) Správny orgán zamietne návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1, ak

¹⁴⁾ § 7 zákona č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 60/1994 Z. z.

¹⁵⁾ § 2 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

¹⁶⁾ § 2 zákona č. 61/1977 Zb.

¹⁷⁾ § 5 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 19/1993 Z. z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 278/1994 Z. z.

¹⁸⁾ § 6 vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku v znení vyhlášky č. 155/1980 Zb. a vyhlášky č. 378/1992 Zb.

¹⁹⁾ § 134 Občianskeho zákonníka.

²⁰⁾ Zákon č. 509/1991 Zb., ktorým sa mení, dopĺňa a upravuje Občiansky zákonník.

²¹⁾ § 22 zákona č. 229/1991 Zb.

²²⁾ § 16 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

- a) nie sú splnené podmienky na nadobudnutie vlastníctva vydržaním podľa tohto zákona,
- b) si vlastnícke právo k pozemku uplatnila v tomto konaní aj iná osoba alebo ak vlastnícke právo k pozemku je predmetom konania podľa osobitného predpisu.²³⁾

(9) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 nemožno podať opravný prostriedok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

(10) Rozhodnutie podľa odseku 8 je konečné. Tým nie je dotknuté právo navrhovateľa domáhať sa určenia vlastníctva na súde podľa osobitného predpisu.²⁵⁾

(11) Nadobudnutie vlastníctva vydržaním na základe rozhodnutia vydaného podľa odseku 1 sa zapíše do registra. Tým nie je dotknuté právo iných osôb domáhať sa určenia vlastníctva na súde.

§ 12

(1) Ak sa v konaní zistia údaje odporujúce skutočnostiam, z ktorých vychádzalo notárske osvedčenie vyhlásenia o vydržaní²⁶⁾ alebo o zápise za vlastníka²⁷⁾ alebo protokol a zoznam o prechode vlastníctva veci štátu na obec,²⁸⁾ správny orgán môže na návrh rozhodnutím

- a) potvrdiť nadobudnutie vlastníctva vydržaním inou osobou,
- b) potvrdiť, že pozemky sú vo vlastníctve štátu alebo inej osoby,

a to aj vtedy, ak sú dotknuté pozemky a právne vzťahy k nim evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií; vydaním rozhodnutia správneho orgánu strácajú osvedčenia alebo protokoly a zoznamy platnosť.

(2) Návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1 podáva komisii ten, kto o vydanie rozhodnutia preukáže právny záujem, najneskôr však v lehote ustanovenej na podanie námietok (§ 7 ods. 2). Komisia návrh posúdi a so svojim stanoviskom ho predloží správne-mu orgánu na rozhodnutie.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 možno podať opravný prostriedok podľa osobitného predpisu.²⁹⁾

(4) Ak správny orgán o návrhu podľa odseku 1 nerozhodne do schválenia registra, zaradia sa tieto pozemky do súpisu pozemkov uvedených v § 8 ods. 1 písm. b). Evidovaný vlastník nemôže do rozhodnutia správneho orgánu s týmito pozemkami nakladať.

(5) Rozhodnutie vydané podľa odseku 1 je verejná

listina, na ktorej základe sa vykoná zápis do katastra nehnuteľností.¹⁴⁾

DRUHÁ ČASŤ

NAKLADANIE S NIEKTORÝMI POZEMKAMI A OPRÁVNENIA FONDU

§ 13

Fond nakladá s pozemkami uvedenými v § 8 ods. 1 písm. c) a d), ktoré sa na základe registra zapíšu do katastra nehnuteľností (ďalej len „pozemok s nezisteným vlastníkom“), podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov.³⁰⁾

§ 14

(1) Fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov³⁰⁾ aj s pozemkami, ktoré tvorili verejný majetok (neknihované pozemky) a ktoré sú vo vlastníctve štátu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na pozemky v zastavanom území obce. Tieto pozemky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú. Do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu.³¹⁾

§ 15

(1) Uplynutím piatich kalendárnych rokov od účinnosti tohto zákona pozemky s nezisteným vlastníkom, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností najmenej jeden kalendárny rok, prechádzajú ako opustené do vlastníctva štátu a do správy fondu.

(2) Ak do uplynutia piatich kalendárnych rokov odo dňa účinnosti tohto zákona nebudú pozemky s nezisteným vlastníkom zapísané v katastri nehnuteľností najmenej jeden kalendárny rok alebo ak sa zapíšu do katastra nehnuteľností až po uplynutí piatich kalendárnych rokov odo dňa účinnosti tohto zákona, prejdú do vlastníctva štátu a do správy fondu uplynutím jedného kalendárneho roka odo dňa zápisu do katastra nehnuteľností.

§ 16

(1) Fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov³⁰⁾ s pozemkami

- a) vo vlastníctve štátu uvedenými v osobitnom pred-

²³⁾ Napríklad § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, § 9 zákona č. 229/1991 Zb.

²⁴⁾ § 247 až 250k Občianskeho súdneho poriadku.

²⁵⁾ § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

²⁶⁾ § 63 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok).

²⁷⁾ § 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam.

²⁸⁾ § 14 ods. 1 a 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 306/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 43/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 245/1994 Z. z.

²⁹⁾ § 250l až 250s Občianskeho súdneho poriadku.

³⁰⁾ Zákon č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

³¹⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z.

piše³²⁾ a v § 14 ods. 1 a v § 15 (ďalej len „pozemok vo vlastníctve štátu“),

- b) s nezisteným vlastníkom (§ 13),³³⁾
- c) ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak.

(2) Ak je potrebné, fond v konaní pred súdom alebo pred orgánmi verejnej správy zastupuje vlastníkov pozemkov uvedených v odseku 1 písm. b) a c).

(3) Fond nakladá s pozemkami uvedenými v odseku 1 písm. a) a b) na základe údajov katastra nehnuteľností.

(4) Fond zapisuje do registra katastra nehnuteľností pozemky uvedené v odseku 1 písm. a) aj na základe inak preukázaného vlastníctva štátu.

(5) Fond nakladá s poľnohospodárskymi pozemkami alebo s lesnými pozemkami uvedenými v odseku 1 písm. c) na základe údajov odsúhlasených s nájomcami pozemkov. Na tieto účely predkladajú nájomcovia pozemkov fondu zoznamy pozemkov, ktoré užívajú na základe nájomných zmlúv uzatvorených s vlastníkami, ako aj pozemkov, ku ktorým vlastníctvo preukázali inak.³⁴⁾ Ostatné pozemky užívané nájomcom sa považujú za pozemky uvedené v odseku 1 písm. c). Fond spresňuje zoznamy vyhotovené podľa údajov správcu dane z pozemkov.

(6) Nájomcovia pozemkov sú povinní na účely uvedené v odseku 5 viesť vlastnú evidenciu poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov podľa osobitných predpisov.³⁵⁾

§ 17

(1) Fond pri nakladaní s pozemkami uvedenými v § 16 ods. 1 vystupuje vo vlastnom mene, a to aj pred súdmi a orgánmi verejnej správy.

(2) Fond vystupuje podľa odseku 1 najmä v konaní o pozemkových úpravách,³⁶⁾ o odňatí pozemkov z poľnohospodárskeho pôdneho fondu³⁷⁾ alebo z lesného pôdneho fondu,³⁸⁾ pri vyvlastnení,³⁹⁾ pri prerokúvaní

územnoplánovacej dokumentácie⁴⁰⁾ a vo veciach poľovníctva.⁴¹⁾

(3) Fond prijíma aj náhrady za vyvlastnenie pozemkov uvedených v § 16 ods. 1 písm. b) a c). Prijatú náhradu vyplatí vlastníkovi, ak o ňu požiada do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o vyvlastnení, najneskôr však do desiatich rokov odo dňa vyvlastnenia.

§ 18

(1) Fond nemôže pozemky uvedené v § 16 ods. 1 sám užívať, ale ich prenajíma na účely poľnohospodárstva alebo lesného hospodárstva, prípadne v súlade s rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy vydaného podľa osobitných predpisov⁴²⁾ dočasne aj na iný účel. Ak je o prenájom pozemkov viac záujemcov, má na uzatvorenie nájomnej zmluvy prednosť doterajší užívateľ. Ak si doterajší užívateľ neplní povinnosti riadneho hospodára,⁴³⁾ z ostatných záujemcov majú prednosť osoby trvale bývajúc v obci, v ktorej katastrálnom území sa pozemky nachádzajú.

(2) Fond môže pozemky uvedené v § 16 ods. 1 prenajímať aj ako súčasť súboru vecí na účely poľnohospodárstva alebo lesného hospodárstva, a to

- a) podľa privatizačného projektu podniku určeného rozhodnutím o privatizácii podniku podľa osobitného predpisu,⁴⁴⁾ ak ide o pozemky, ktoré užíva štátny poľnohospodársky podnik, alebo
- b) podľa zásad schválených vládou.⁴⁵⁾

(3) Fond môže previesť vlastníctvo k pozemkom uvedeným v § 16 ods. 1 len v prípadoch ustanovených zákonom.

(4) Fond môže previesť vlastníctvo k pozemku najmenej za cenu zistenú podľa cenového predpisu.⁴⁶⁾

(5) Príjmy z nakladania s pozemkami podľa odsekov 1 až 4 patria fondu, ak zákon neustanovuje inak.

§ 19

(1) Fond môže pozemky vo vlastníctve štátu predávať alebo zamieňať za pozemky iných vlastníkov na účely usporiadania vlastníctva k pozemkom a utvára-

³²⁾ § 17 zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

³³⁾ § 18 zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

³⁴⁾ Napríklad zákon č. 42/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

³⁵⁾ Napríklad § 3 zákona č. 61/1977 Zb. v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 208/1994 Z. z. o nájme poľnohospodárskych a lesných nehnuteľností a o nájme poľnohospodárskeho podniku.

³⁶⁾ § 34 ods. 3 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

³⁷⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb.

³⁸⁾ Zákon č. 61/1977 Zb. v znení neskorších predpisov.

³⁹⁾ § 108 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Zb. a zákona č. 262/1992 Zb.

⁴⁰⁾ § 21 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb.

⁴¹⁾ Čl. II ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 99/1993 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov.

⁴²⁾ § 8 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb.

§ 4 ods. 4 zákona č. 61/1977 Zb.

⁴³⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb.

⁴⁴⁾ Zákon č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

⁴⁵⁾ § 34 ods. 3 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

⁴⁶⁾ Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení vyhlášky č. 608/1992 Zb. a vyhlášky č. 265/1993 Z. z.

nia vhodných pozemkovoprávných pomerov na hospodárenie na pôde v súlade so zásadami schválenými vládou; na tieto účely môže pozemky nadobúdať aj do vlastníctva štátu.

(2) Fond prihliada pri výkone oprávnení podľa odseku 1 na potreby prevodu pozemkov ako náhrad podľa osobitného predpisu.⁴⁷⁾

(3) Fond môže previesť vlastníctvo k pozemkom uvedeným v § 16 ods. 1 písm. b) a c) len na účely, na ktoré možno pozemky vyvlastniť.³⁹⁾

(4) Ak fond previedie vlastníctvo k pozemkom podľa odseku 3 a vlastníci si uplatní svoje právo v lehote desiatich rokov odo dňa prevodu vlastníctva, patrí mu náhrada podľa cenových predpisov platných v čase prevodu vlastníctva, ktorá je splatná najneskôr do dvoch rokov odo dňa uplatnenia tohto práva.

§ 20

(1) Oprávnenia fondu k pozemkom uvedeným v § 16 ods. 1 písm. b) a c) ustanovené v § 17 a 18 zanikajú doručením výpisu z katastra nehnuteľností, ktorým vlastníci preukáže vlastníctvo k týmto pozemkom.

(2) Doručením výpisu z katastra nehnuteľností (odsek 1) vstupuje vlastníci do práv prenajímateľa pozemkov.

TRETIA ČASŤ

OPATRENIA PROTI DROBENIU POZEMKOV

§ 21

(1) V záujme zamedzenia drobenia poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov nachádzajúcich sa mimo zastavaného územia obce možno pri prechode alebo prevode vlastníctva k nim postupovať len podľa tohto zákona.

(2) Podmienky drobenia poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov vo vlastníctve členov pozemkových spoločenstiev upraví osobitný zákon.

§ 22

(1) Ak má na základe právneho úkonu⁴⁸⁾ alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva⁴⁹⁾ alebo rozhodnutia o dedičstve⁵⁰⁾ vzniknúť rozdelením jestvujúcich pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 pozemok vo výmere menšej ako 20 000 m² a väčšej ako sú výmery uvedené v § 23 ods. 1, je nadobúdateľ povinný zaplatiť odvod vo výške

a) 20 % ceny pozemku,⁵¹⁾ ak má vzniknúť poľnohospo-

dársky pozemok vo výmere od 2 001 m² do 5 000 m² alebo lesný pozemok vo výmere od 5 001 m² do 10 000 m²,

b) 10 % ceny pozemku, ak má vzniknúť poľnohospodársky pozemok vo výmere od 5 001 m² do 20 000 m² alebo lesný pozemok vo výmere od 10 001 m² do 20 000 m².

(2) Odvod podľa odseku 1 je príjmom Štátneho fondu ochrany a zveľadenia poľnohospodárskeho pôdneho fondu,⁵²⁾ ak ide o odvod platený nadobúdateľom poľnohospodárskeho pozemku, alebo Štátneho fondu zveľadenia lesa Slovenskej republiky,⁵³⁾ ak ide o odvod platený nadobúdateľom lesného pozemku.

(3) Vláda nariadením ustanoví podrobnosti o podmienkach platenia odvodov podľa odsekov 1 a 2.

§ 23

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, nemôže na základe právneho úkonu⁴⁸⁾ alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva⁴⁹⁾ alebo rozhodnutia o dedičstve⁵⁰⁾ vzniknúť rozdelením jestvujúcich pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 pozemok menší ako 2 000 m², ak ide o poľnohospodársky pozemok, alebo pozemok menší ako 5 000 m², ak ide o lesný pozemok.

(2) Ak sa dedičia nevyporiadajú o dedičstve pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 v súlade s podmienkami uvedenými v odseku 1, alebo ak v dôsledku týchto podmienok súd nemôže potvrdiť nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov, súd rozhodne, že pozemky nadobúdajú dedičia, u ktorých sú najlepšie predpoklady na ich obhospodarovanie. Súd rozhodne aj o povinnosti nadobúdateľa pozemku vyporiadať sa s ostatnými dedičmi.

(3) Ak za podmienok uvedených v odseku 1 neprejaví záujem o nadobudnutie pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 ani jeden z dedičov do troch mesiacov odo dňa, keď ich súd vyzval, aby sa vyjadrili, prechádza vlastníctvo týchto pozemkov za primeranú náhradu⁵¹⁾ do vlastníctva štátu a do správy fondu. Súd môže v odôvodnených prípadoch túto lehotu predĺžiť.

(4) Vyjadrenie dedičov podľa odseku 3 musí mať písomnú formu a nemožno ho odvolať.

(5) Súd rozdelí náhradu z prechodu vlastníctva podľa odseku 3 medzi dedičov podľa veľkosti ich dedičských podielov. Fond poskytne náhradu dedičom podľa osobitného predpisu⁵⁴⁾ do dvoch rokov odo dňa uplatnenia nároku.

(6) Pohľadávky dedičov, ktoré vzniknú z vyporiadania dedičstva podľa odsekov 2 a 3, sa premlčujú v lehote desiatich rokov a

⁴⁷⁾ § 34 ods. 3 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

⁴⁸⁾ Napríklad § 588 a 628 Občianskeho zákonníka.

⁴⁹⁾ § 142 a 149 Občianskeho zákonníka.

⁵⁰⁾ § 175q Občianskeho súdneho poriadku.

⁵¹⁾ § 15 ods. 6 až 9 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 465/1991 Zb.

⁵²⁾ § 12 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb.

⁵³⁾ § 3 písm. h) zákona Slovenskej národnej rady č. 131/1991 Zb. o Štátnom fonde zveľadenia lesa Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 183/1993 Z. z. (úplné znenie č. 16/1994 Z. z.).

⁵⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 75/1993 Z. z., ktorým sa podrobnejšie upravuje postup pri uplatňovaní a vyporiadaní reštitučných nárokov k poľnohospodárskemu majetku.

- a) na ich zabezpečenie vzniká veriteľovi záznamom vlastníckeho práva dlžníka záložné právo k tomuto pozemku; prípadná zákonná prednosť skoršieho záložného práva sa nepoužije. Záložnému veriteľovi patrí predkupné právo k pozemku, ku ktorému sa viaže záložné právo,
- b) na ich úhradu možno podľa ustanovených pravidiel použiť prostriedky z účelových fondov na podporu trhu s pôdou,⁵⁵⁾ ak ide o nadobudnutie pozemkov do vlastníctva štátu podľa odseku 3.

(7) Podmienky uvedené v odsekoch 2 až 5 platia aj na vyporiadanie spoluvlastníkov, ak o ich vyporiadani rozhodol súd.⁴⁹⁾

§ 24

(1) Ak majú na základe právneho úkonu⁴⁸⁾ alebo rozhodnutia súdu o vyporiadani spoluvlastníctva⁴⁹⁾ alebo rozhodnutia o dedičstve⁵⁰⁾ vzniknúť k jestvujúcim pozemkom uvedeným v § 21 ods. 1 spoluvlastníckemu podielu, platia podmienky uvedené v § 22 a 23.

(2) Podľa § 22 a 23 sa nepostupuje, ak

- a) sa pozemok uvedený v § 21 ods. 1 rozdeľuje na účely výstavby alebo na iné účely, na ktoré by ho bolo možné vyvlastniť,³⁹⁾ alebo sa pozemok rozdeľuje podľa projektu pozemkových úprav,⁵⁶⁾
- b) ide o bezplatný prevod alebo prechod pozemkov podľa osobitného predpisu.⁵⁷⁾

ŠTVRTÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ A PRECHODNÉ USTANOVENIA

§ 25

Register sa po zápise v katastri nehnuteľností zakladá do zbierky listín súboru popisných informácií katastra nehnuteľností.

§ 26

Obec je povinná zabezpečiť účastníkom konania, ktorí by pre svoj vek, zdravotný stav alebo z iného dôvodu mohli mať obmedzený prístup k účasti na konaní, potrebné poučenie.

§ 27

Konanie podľa tohto zákona je oslobodené od správnych poplatkov.

§ 28

(1) Ustanovenia tretej časti sa nepoužijú v konaní o vyporiadani dedičských podielov podľa osobitného predpisu.⁵⁸⁾

(2) Právne vzťahy k pozemkom, ktoré vznikli na základe rozhodnutia štátneho notára, notára alebo súdu do účinnosti tohto zákona, nie sú ustanoveniami tretej časti dotknuté.

(3) Na konanie pred súdom⁵⁹⁾ alebo pred katastrálnym úradom⁶⁰⁾ o prevode alebo prechode vlastníctva k pozemkom uvedeným v § 21 ods. 1, o ktorom sa do účinnosti tohto zákona právoplatne nerozhodlo, sa vzťahuje tento zákon.

§ 29

Registre pôvodného stavu zostavené, schválené a zapísané do katastra nehnuteľností podľa osobitného predpisu⁶¹⁾ sa považujú za registre podľa tohto zákona.

Čl. II

Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 187/1993 Z. z. (úplné znenie č. 12/1994 Z. z.) sa mení takto:

V § 34 ods. 2 sa vypúšťajú slová „a pozemky nedoložené vlastníckym právom“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembrom 1995.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

⁵⁵⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1994 Z. z. o štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a potravinárstva.

⁵⁶⁾ § 14 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

⁵⁷⁾ Zákon č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

⁵⁸⁾ § 13 až 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb.

⁵⁹⁾ § 142, 149, 481 a 484 Občianskeho zákonníka.

⁶⁰⁾ § 2 zákona č. 265/1992 Zb.

⁶¹⁾ § 9 ods. 4 a 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.